

Drepturile cetățenilor români în Irlanda

October 2009

Please note: this is a reference guide only.
All information within should be clarified with the
relevant government department or authority.
Please contact Crosscare Migrant Project
if you have any questions.

**Rights of Romanian Citizens in Ireland
Romanian Version**

migrant project

STATUT ↓	DREPT →	La: ședere în țară	La: muncă	La: educație de nivel terțiar	La: ajutor social	La: reunirea familiei	Dreptul de a călători în străinătate și a re-intra
Cetățeni români nou veniți în Irlanda		Da, dacă sunt angajați, liber-profesioniști, studenți la zi sau independenți financiar	Da, dar necesită permis de muncă/ carte verde pe 12 luni sau sunt liber-profesioniști	Da, și nu plătesc taxe de școlarizare dacă au fost rezidenți în UE timp de 3 din ultimii 5 ani (vezi mai jos)	Nu, cu excepția plății de ajutor social pentru nevoie excepționale (vezi nota privind rezidența obișnuită de mai jos).	Da, dacă sunt angajați, studenți la zi sau independenți financiar	Da
Studenți români înscriși la un curs de învățământ cu durata de cel puțin 1 an		Da, dar restricțiile reintră în aplicare după absolvire	Da, 20 de ore în timpul studiilor și cu normă întreagă în vacanțe	Da, și nu plătesc taxe de școlarizare dacă au fost rezidenți în Irlanda timp de 3 din ultimii 5 ani	Vezi nota privind rezidența obișnuită	Da, dacă sunt angajați, studenți la zi sau independenți financiar	Da
Cetățeni români căsătoriți cu sau care sunt dependenții sau partenerii altor cetățeni români rezidenți în Irlanda	<p>Au dreptul la ședere în Irlanda persoanele căsătorite cu, partener ai sau în întreținerea unui rezident care este angajat, liber-profesionist, student la zi sau independent financiar. Vă rugăm consultați site-ul Ministerului Muncii, Comerțului și Antreprizei (www.entemp.ie) pentru a afla cele mai noi informații privind dreptul la muncă (http://www.entemp.ie/labour/workpermits/bulgariaromania.htm).</p> <p>Pentru a afla despre dreptul la plata de ajutor social pentru nevoie excepționale, consultați nota de mai jos privind rezidența obișnuită. Dețin dreptul de a călători în străinătate și de a re-intra în Irlanda.</p>						
Cetățeni români rezidenți în Irlanda de mai mult de 12 luni și posesori ai unui permis de muncă	<p>Cetățeni români rezidenți în Irlanda de mai mult de 12 luni și posesori ai unui permis de muncă ar trebui să dețină aceleași drepturi ca cetățenii UE 25. Permisul de muncă trebuie să fi fost valid la data de 1 ianuarie 2007, sau emis după acea dată. Consultați www.entemp.ie pentru mai multe detalii.</p>						
Cetățeni români căsătoriți sau care au un partener cu cetățeanie irlandeză sau UE 25	<p>Cetățeni români căsătoriți cu sau care au un partener cu cetățeanie irlandeză sau UE 25 ar trebui să dețină aceleași drepturi ca cetățenii UE 25.</p>						
Cetățeni români rezidenți în Irlanda în baza permisiunii acordate de către Ministerul Justiției	<p>Cetățeni români rezidenți în Irlanda în baza permisiunii speciale acordate de către Ministerul Justiției ar trebui să dețină aceleași drepturi ca cetățenii UE 25.</p>						

Alte drepturi

Acces la asistență medicală

Serviciile medicului de familie/ generalist (*General Practitioner - GP*) sunt disponibile tuturor. Medicul generalist este un medic care oferă servicii medicale într-un cabinet particular sau la domiciliul pacientului. În general, costul acestor servicii este suportat de către pacienți, cu excepția cazurilor în care aceștia dețin un card medical (*Medical Card*) sau card de programări la medicul generalist (*GP Visit Card*).

Dacă o persoană locuiește în Irlanda și intenționează să locuiască în continuare pentru aproximativ un an, atunci aceasta este considerată a fi "rezident obișnuit" și pot avea acces la servicii de sănătate subvenționate de stat, aplicând pentru un card medical acordat în baza unei evaluări a venitului financiar.

Cetățenii UE în vizită temporară în Irlanda (și care dețin Cardul European de Asigurări Sociale de Sănătate - *European Health Insurance Card*) sau care locuiesc în Irlanda beneficiază de servicii medicale de urgență gratuite.

Cetățenii non-UE în vizită în Irlanda nu beneficiază de servicii medicale gratuite sau subvenționate de stat, decât în cazuri de urgențe. În general, dacă aceștia au nevoie de servicii medicale, trebuie să achite întregul cost economic al acestora. În mod obișnuit, studenții non-UE necesită asigurare medicală privată înainte de a li se acorda dreptul de ședere în baza statutului de student.

Dreptul la vot

Dreptul la vot în Ireland diferă în funcție de naționalitate, precum urmează:

- Cetățenii irlandezi pot vota la toate tipurile de alegeri și referendumuri.
- Cetățenii britanici pot vota în alegerile parlamentare, europene și locale.
- Alți cetățeni ai Uniunii Europene pot vota la alegerile europene și locale.
- Cetățenii non-UE pot vota doar la alegerile locale.

Dreptul la vot în Irlanda presupune înscrierea prealabilă în registrul electoral.

Cetățenia

Se poate aplica pentru cetățenia irlandeză după o rezidență în Irlanda de peste 5 ani, cu excepția perioadelor în care aplicantul a deținut un permis de ședere în baza ștampilelor 2 sau 1a și a perioadelor în care aplicantul a solicitat azil. Solicitanții de azil care au primit statut de refugiat pot aplica pentru cetățenie irlandeză după 3 ani de la data depunerii aplicației pentru azil. Persoanele căsătorite cu cetățeni irlandezi pot aplica pentru cetățenie irlandeză după 3 ani de rezidență în Irlanda (pe parcursul cărora trebuie să fi fost căsătorite cu cetățenii respectivi).

Orice persoană care aplică pentru cetățenie irlandeză trebuie să aibă o rezidență continuă de 12 luni înainte de depunerea aplicației (perioade scurte de călătorie în străinătate pentru vacanțe sau în interes de serviciu sunt admise). Pentru mai multe detalii, consultați: www.inis.gov.ie

Rezidența obișnuită în Irlanda (*Habitual Residence Condition - HRC*) (Acces la plăți de ajutor social în baza evaluării venitului)

Aceste plăți de ajutor social sunt destinate în special persoanelor care nu dispun de destule contribuții sociale (*Pay Related Social Insurance - PRSI*) din venitul de angajat. Indiferent de naționalitate, pentru a fi eligibil pentru acest tip de plăți de ajutor social, trebuie îndeplinită condiția rezidenței obișnuite în Irlanda.

Unele dintre plățile principale care depind de condiția de mai sus sunt Alocația de șomaj (*Jobseekers Allowance*), Alocația socială suplimentară (*Supplementary Welfare Allowance*) și Alocația pentru copil (*Child Benefit*).

Conform legii UE în vigoare, există anumite excepții pentru lucrătorii cu cetățenie UE (care au contribuții sociale în Irlanda).

- Lucrătorii cu cetățenie UE în Irlanda îndeplinesc automat condiția rezidenței obișnuite în scopul acordării plăților de ajutor social familiale.
- Lucrătorilor cu cetățenie UE în Irlanda li se poate acorda Alocația socială suplimentară fără a îndeplini condiția de mai sus dacă se determină că au fost angajați efectiv și în regulă.

Informații suplimentare

Pentru mai multe informații privind drepturile migranților și rezidenților în Irlanda, consultați următoarele:

www.inis.gov.ie

Irish Naturalisation and Immigration Service (Serviciul Național de Imigrare și Naturalizare)

www.entemp.ie

Department of Enterprise, Trade and Employment (Ministerul Muncii, Comerțului și Antreprizei)

www.dfa.ie

Department of Foreign Affairs (Ministerul Afacerilor Externe)

www.welfare.ie

Department of Social and Family Affairs (Ministerul Afacerilor Sociale și a Familiei)

www.citizensinformation.ie

Public service information (Informații de interes public)

www.immigrantcouncil.ie

Immigrant Council of Ireland (Consiliul Imigranților din Irlanda)

www.mrci.ie

Migrant Rights Centre of Ireland (Centrul pentru Drepturile Migranților din Irlanda)

www.ris.ie

Refugee Information Service (Serviciul de Informare pentru Refugiați)

Denegare de responsabilitate: Crosscare Migrant Project a făcut toate eforturile pentru a asigura acuratețea informațiilor conținute în acest ghid. Cu toate acestea, datorită schimbărilor la nivel de politici și legislație care pot interveni în orice moment, sunteți rugați să contactați serviciul nostru cu orice întrebări specifice sau generale. Informațiile conținute în acest ghid sunt de natură strict informativă; ele nu trebuie să fie luate ca bază pentru eventuale decizii în legătură cu subiectele la care se referă.